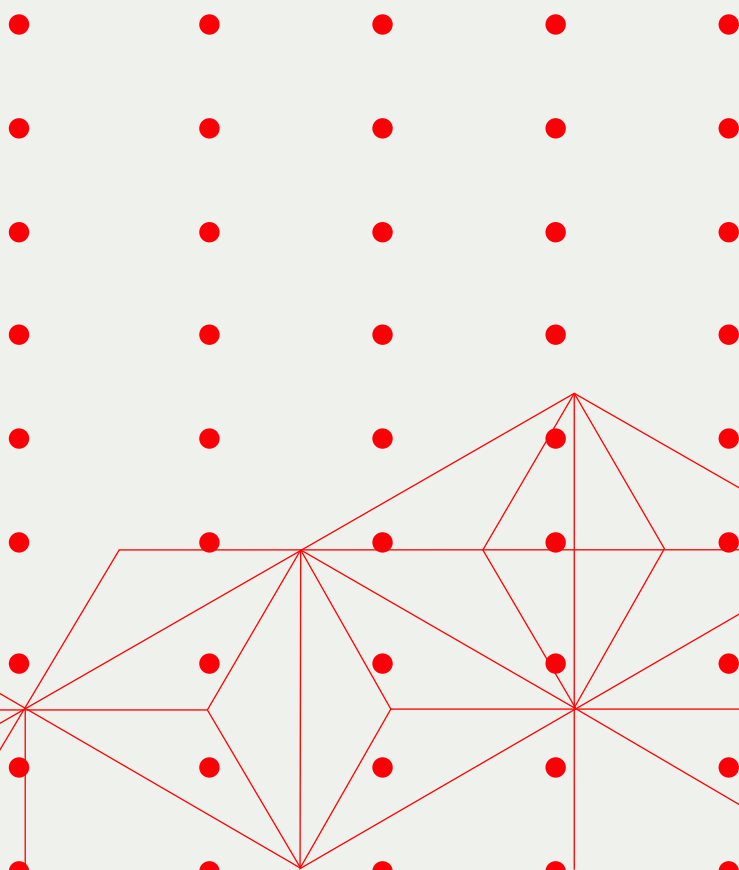
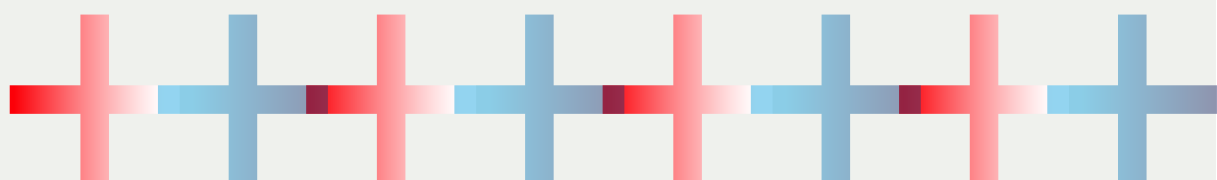

Jaarverslag Rekenkamer 2020

12 maart 2021

**SECRETARIAAT
REKENKAMER VENLO**

Secretaris

Yvon van Geel
y.vangeel@venlo.nl

Adres

Postbus 3434
5902 RK Venlo
T 077 – 359 9642

Website

<https://gemeenteraad.venlo.nl/#rekenkamer>

**SAMENSTELLING
REKENKAMER VENLO**

Externe voorzitter

Karin van den Berg

Leden

Emiel Broere
Klaartje Peters
Leon van den Beucken
Jos Hoezen
Jan Valize

INHOUDSOPGAVE

1 Rekenkamer Venlo	4
1.1 Wat doet de rekenkamer	4
1.2 Wie is de rekenkamer	4
1.3 Verordening	4
1.4 Verder nog	5
2 Onderzoeken in 2020	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Onderzoeken in 2020	6
2.3 Workshop kaderstelling	7
2.4 Helpt de Schuldhulpverlening?	7
2.5 Arbeidsmarktbeleid in Venlo	8
2.6 Grip op de BSGW: regionaal rekenkameronderzoek	8
2.7 Landelijk Onderzoek Meldingen Openbare Ruimte	9
2.8 Nieuw woonbeleid in Venlo. Wat gaat goed, wat kan beter?	9
2.9 Kennisplatform regionale rekenkamer(commissie)s Limburg	10
3 Middelen	11
3.1 Bedrijfsvoering	11
3.2 Financiële verantwoording 2020	11

1. REKENKAMER VENLO

De rekenkamer Venlo is een onafhankelijke commissie van de gemeente Venlo die onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentebestuur. Als rekenkamer maken we inzichtelijk hoe publiek geld wordt besteed en onderzoeken we of de doelstellingen van de gemeente ook daadwerkelijk worden bereikt.

Via objectief onderzoek dragen we ons steentje bij aan:

- Een doelmatige (efficiënte) besteding van publiek geld en doeltreffend (effectief) beleid.
- De kwaliteit van het lokale openbaar bestuur.
- Een goed functionerende lokale democratie.
- Een transparant gemeentelijk functioneren en publieke verantwoording daarover.

Deze objectiviteit vereist een hoge mate van onafhankelijkheid, die verankerd is in de formele positie en de wettelijke bevoegdheden van de rekenkamer.

1.1 Wat doet de rekenkamer

- De rekenkamer doet op eigen initiatief onderzoek, maar kan ook onderzoeksvragen van de gemeenteraad honoreren.
- Het onderzoek is gericht op het ondersteunen van de raad in zijn rol als controleur en als kadersteller. We richten ons daarbij op de evaluatie van het gevoerde beleid, maar we voeren ook toekomstgericht onderzoek uit.
- Onderzoeksresultaten worden vertaald in concrete conclusies en aanbevelingen.

1.2 Wie is de rekenkamer

De rekenkamer Venlo bestaat uit drie externe leden (waaronder de voorzitter) en drie vaste raadsleden. De rekenkamer wordt ambtelijk ondersteund door de secretaris. We spreken steeds voor het gemak over *de rekenkamer*, maar het is feitelijk een rekenkamercommissie, of zoals ook weleens genoemd een “gemengde rekenkamer”.

De rekenkamer bestaat uit:

- Karin van den Berg (voorzitter)
- Emiel Broere (plaatsvervangend voorzitter)
- Klaartje Peters (extern lid)
- Leon van den Beucken (raadslid)
- Jos Hoezen (raadslid)
- Jan Valize (raadslid)
- Yvon van Geel (secretaris rekenkamer)

Voor voorzitter Karin van de Berg loopt de 2e zittingstermijn af eind maart 2021.

1.3 Verordening

In maart 2018 heeft de raad de verordening op de rekenkamer, het reglement van orde en het onderzoeksprotocol vastgelegd. De stukken zijn te vinden op de site van de rekenkamer.

1.4 Verder nog

We vergaderen één keer per maand (op donderdag). De vergaderingen van de rekenkamer zijn besloten. Van de vergaderingen maken we een beknopt zakelijk verslag in de vorm van besluiten en afspraken. Verder voeren de voorzitter en secretaris op ad hoc basis overleg met leden van het college van B&W, de directie, het management, de auditcommissie en de concerncontroller.

Meer informatie

Wilt u meer weten over de rekenkamer? Kijk dan op de site: <https://gemeenteraad.venlo.nl/#rekenkamer> of twitteraccount (@RekenkamerVenlo).

2. ONDERZOEKEN IN 2020

2.1 Inleiding

De rekenkamer heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. Jaarlijks organiseren we een rondje langs de fracties om ideeën op te halen voor nieuwe, actuele onderzoeksonderwerpen die spelen in de stad. Om geen onderdeel te worden van politieke afwegingen bepaalt de rekenkamer zelf welke onderwerpen worden onderzocht en hoe het onderzoek wordt ingericht en uitgevoerd. Verder staat het de raad, college, organisatie en inwoners vrij om ons een verzoek te doen om een rekenkameronderzoek uit te voeren.

Een onderzoek kost geld en tijd. Het moet ook functioneel en doeltreffend zijn. Daarom moet een onderzoeksonderwerp voldoen aan een aantal criteria. Deze criteria zijn:

- Maatschappelijk belang
- Financieel belang
- Enige mate van twijfel over het functioneren van de uitvoering
- Enige mate van risico voor doeltreffendheid en/of doelmatigheid en/of rechtmatigheid
- Leereffect voor de toekomst
- Geschikt voor rekenkameronderzoek

Daarnaast houdt de rekenkamer rekening met de volgende aspecten:

- Spreiding over beleidsterreinen
- Bruikbaarheid voor de raad
- Juiste timing

Effect van onderzoek

Het onderzoek van de rekenkamer is bedoeld om bij te dragen aan de verbetering van het beleid en de uitvoering. Dat doen we zodat de opbrengsten daarvan voor onze stad ook zichtbaar zijn. Als rekenkamer werken we daar op verschillende manieren aan.

Zo adviseert de rekenkamer aan de concerncontroller en concernstaf over de opzet en aanpak van de monitor van rekenkamerbevelingen die voortaan terug te vinden is in de jaarrekening en begroting. Hierin wordt door het college gerapporteerd over de stand van zaken van onderzoek dat net is afgerond en de opvolging van de aanbevelingen die zijn vastgesteld.

Verder overweegt de rekenkamer om in 2021 nog zelf een opvolgingsonderzoek te doen naar de uitvoering van de aanbevelingen uit het onderzoek naar de schuldhulpverlening en/of het arbeidsmarktbeleid dat in 2020 is opgeleverd.

2.2 Onderzoeken en activiteiten in 2020

De rekenkamer heeft in 2020 de volgende onderzoeken en activiteiten uitgevoerd:

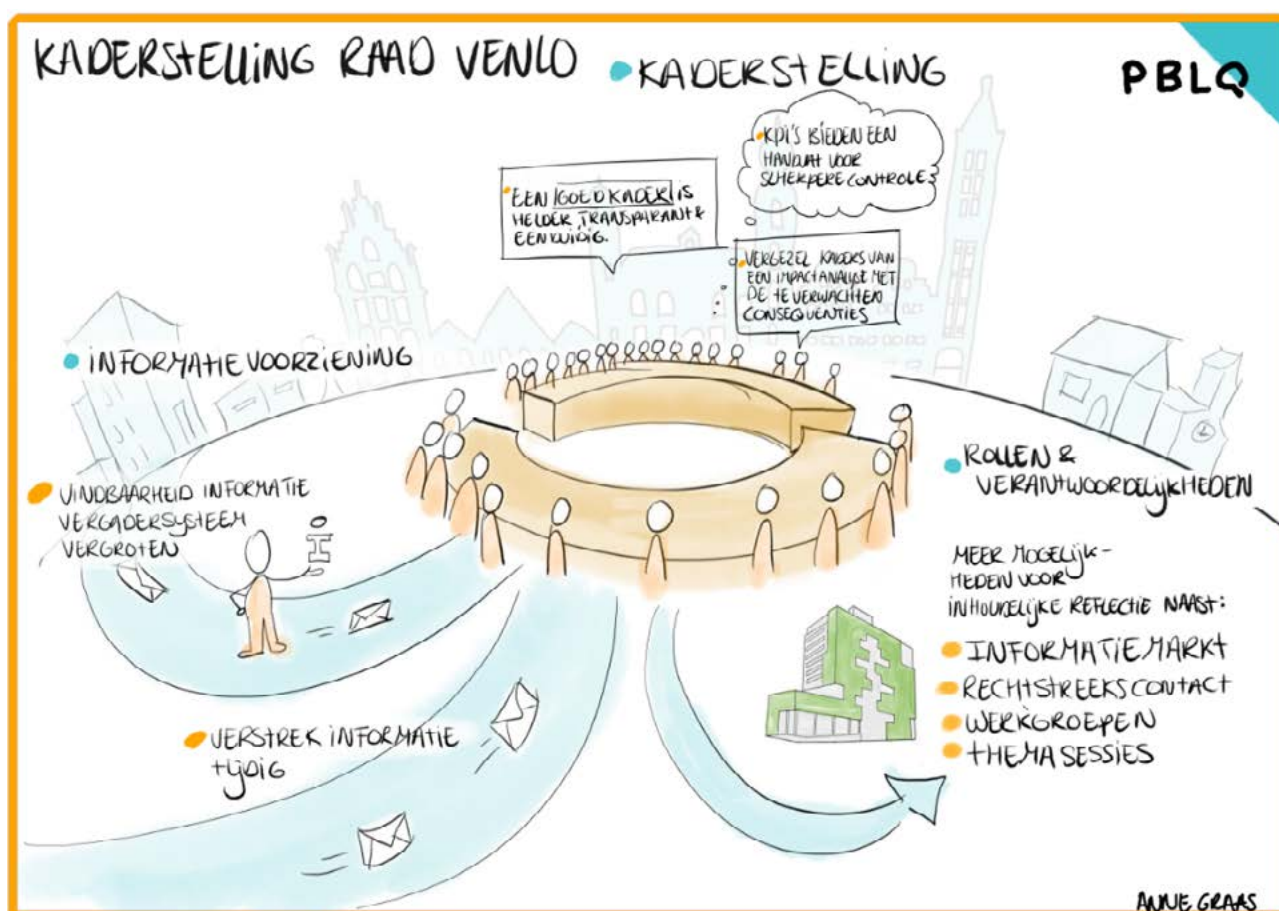
1. In februari 2020 heeft de raad de aanbevelingen uit het onderzoek naar de Schuldhulpverlening vastgesteld.
2. De rekenkamer heeft op 12 februari 2020 een workshop over de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad georganiseerd. Aan deze workshop hebben ook het college en de ambtelijke organisatie meegedaan.
3. Het rapport Arbeidsmarktbeleid in Venlo is gepubliceerd in juli 2020. De raad heeft het rapport in september 2020 vastgesteld.
4. Op initiatief van de rekenkamer Venlo is medio 2020 het regionale onderzoek gestart naar de GRIP op de BsGW. Aan dit onderzoek doen 11 Limburgse rekenkamer(commis)sie)s mee. Het rapport wordt eind mei 2021 opgeleverd aan de raden.
5. Samen met 50 andere rekenkamers in Nederland heeft de rekenkamer in de periode julinovember meegedaan aan het landelijke onderzoek naar de Meldingen Openbare Ruimte. In maart 2021 levert de rekenkamer dit rapport op aan de raad (brief van de rekenkamer).

6. Van april tot juli heeft een verkenning naar het Nieuw woonbeleid in Venlo plaatsgevonden. Het onderzoek is in het derde kwartaal gestart en wordt in maart 2021 opgeleverd.

Het onderzoeksprogramma bevatte nog een vooronderzoek naar burgerparticipatie & de rol van de raad, en – afhankelijk van de beschikbaarheid van een evaluatie door het college - een onderzoek naar de Huizen van de Wijk. In 2021 bepaalt de rekenkamer of en wanneer beide onderwerpen in 2021 aan bod komen.

2.3 Workshop kaderstelling

De rekenkamer heeft op 12 februari 2020 een workshop over de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad georganiseerd. Aan deze workshop hebben ook het college en de ambtelijke organisatie meegedaan. De workshop leverde zoals u uit de tekening kunt opmaken genoeg praktische verbeterpunten op die we in de toekomst kunnen meenemen.

Bedoeling was om de uitkomst van de workshop te bespreken met het college, maar dat is vanwege Corona helaas blijven liggen. Hopelijk lukt dat alsnog in 2021.

2.4. "Helpt de schuldhulpverlening?"

In februari 2020 heeft de raad de aanbevelingen uit het onderzoek naar de Schuldhulpverlening vastgesteld. De organisatie is daarna aan de slag gegaan met het opstellen van het plan van aanpak om de aanbevelingen op te pakken. Dit plan van aanpak is op 2 juni 2020 in het college vastgesteld en aan de raad aangeboden.

2.5 Arbeidsmarktbeleid in Venlo. Een analyse van de arbeidsmarkt, het gemeentelijke beleid en het instrumentarium

De rekenkamer heeft nog voor het zomerreces van 2020 het rapport naar het arbeidsmarktbeleid in Venlo opgeleverd. In november heeft de raad het rapport inclusief de aanbevelingen vastgesteld. Doel van dit onderzoek is om inzicht te bieden in de wijze waarop de gemeente Venlo haar instrumentarium inzet om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen.

Voor de conclusies en bevindingen van het onderzoek zie de factsheet (bijlage).

Presentatie rapport gemeenteraad

2.6 GRIP op de BsGW: regionaal rekenkameronderzoek

Medio 2020 is op initiatief van de rekenkamer Venlo een regionaal rekenkameronderzoek naar de BsGW Belastinga-menwerking van start gegaan. Aanleiding om het thema op te pakken was het rondje langs de fracties van de gemeenteraad van Venlo. Hier doen 11 rekenkamer(commissie)s uit Limburg aan mee.

De planning is om vóór de zomer het onderzoek aan de gemeenteraden op te leveren. De bijeenkomsten van de regionale klankbordgroep van rekenkamers, de interviews met de BsGW, de gemeenten en de gemeenteraden vinden vanwege Corona natuurlijk digitaal plaats.

Regionale klankbordgroep aan het werk tijdens de kerst

Centrale onderzoeksvraag van het onderzoek is: *Hoe effectief en kosten-efficiënt is de taakuitvoering van BsGW?*

Het doel van dit onderzoek is om:

- Inzicht te geven in de (ontwikkeling van) kwaliteit van de taakuitvoering/dienstverlening en de (ontwikkeling van) kosten van BsGW.
- Inzicht te geven in de mate waarin de gemeenten (college en raad) grip hebben op de kwaliteit van de taakuitvoering/dienstverlening en de kosten van BsGW.

Dat inzicht leidt tot:

- Praktische aanbevelingen voor de deelnemende gemeenten over de wijze waarop zowel het college als de raad effectief kunnen sturen op kwaliteit en kosten.
- Het onderzoek zal ook handvatten bieden voor BsGW om de sturings- en verantwoordingsrelatie met de deelnemende partners te verbeteren.

2.7 Landelijk onderzoek naar de Meldingen in de Openbare Ruimte

In juli 2020 zijn wij gestart met het onderzoek naar de afhandeling van meldingen in de openbare ruimte. Voor onze bewoners natuurlijk een belangrijk thema. Burgers verwachten immers actie van hun overheid bij rondzwervend afval, kapot straatmeubilair en het onderhoud van de straatverlichting. Een goede afhandeling van meldingen over gebreken in de openbare ruimte heeft invloed op de relatie tussen burger en overheid.

Een goede reden dus om samen met 50 andere rekenkamers mee te doen aan dit landelijke 'Doe Mee'-onderzoek van de beroepsvereniging van de NVRR¹. Eind 2020 resulteerde dat in een brede benchmark en een extra benchmark voor de 100.000+ gemeenten.

De informatie uit de landelijke benchmark verwerkt de rekenkamer nu in een brief van de rekenkamer die eind maart 2021 wordt opgeleverd. Het college heeft de benchmark alvast in januari 2021 ter kennisgeving ontvangen zodat deze kan worden meegenomen bij het uitwerken van IVOR- en IBOR-beleid dat in 2021 op de rol staat (planning beleidsagenda college: nota IVO in Q1 en nota IBOR in Q).

	<i>Uw gemeente</i>	<i>Alle gemeenten*</i>
Het beleid is vastgelegd in een beleidsnota	<i>Nee</i>	56%
Er is een procesbeschrijving voor het beleid	<i>Ja</i>	89%
Er zijn werkinstructies voor het beleid	<i>Ja</i>	89%
Het beleid is anders vastgelegd	<i>Nee</i>	0%

** weergegeven is het aandeel gemeenten dat op deze vraag 'ja' heeft geantwoord.²*

2.8 Nieuw woonbeleid in Venlo: wat gaat goed, wat kan beter?

Van april tot juli 2020 heeft een verkenning naar het Woonbeleid in Venlo plaatsgevonden. Klaas van Beek, student Bestuurskunde aan de Radboud Universiteit, heeft deze verkenning in het kader van zijn master voor de rekenkamer uitgevoerd.

¹ Nederlandse Vereniging van Rekenkamer en Rekenkamercommissies

Het onderzoek zelf is in het derde kwartaal van 2020 gestart en wordt eind maart 2021 aan de gemeenteraad opgeleverd. In het onderzoek staat de vraag centraal: welke lessen zijn er te leren uit de vorige lokale woonvisie, het bijbehorende uitvoeringsprogramma en de prestatieafspraken?

Met de oplevering van het rapport willen we de raad en de portefeuillehouder maximaal ondersteunen in het proces van totstandkoming van de nieuwe gemeentelijke Woonvisie in 2021. Om die reden hebben wij een uiterst strakke tijdsplanning.

2.9 Kennisplatform regionale rekenkamer(commissie)s Limburg

De rekenkamer Venlo neemt samen met de rekenkamers Roermond, Leudal, Maasgouw-Roerdalen en de Zuidelijke Rekenkamer deel aan het kennisplatform regionale rekenkamer(commissie)s Limburg. Het kennisplatform organiseert met regelmaat Webinars voor alle Limburgse rekenkamer(commissie)s. Uit de serie 'Buiten de Kaders' is op 27 november een Webinar georganiseerd over de vraag wat de effecten zijn van participatietrajecten op het werk van rekenkamers. Voor 2021 is een vervolg voorzien, met Webinars waarin we concrete rekenkameronderzoeken van de deelnemers bespreken, om zo van elkaar te leren.

Webinar Buiten de Kaders 27 november 2020

De overheid (be)stuurt niet meer als enige, dat gebeurt steeds meer in netwerken en ketens en in samenspraak met inwoners (burgerparticipatie). De vraag is zelfs of de overheid überhaupt nog stuurt, of dat je als overheid steeds meer moet aansluiten op initiatieven van burgers en de samenleving (overheidsparticipatie). Dat heeft natuurlijk gevolgen voor de kaderstelling: als je als overheid niet meer de enige c.q. belangrijkste partij bent die de kaders voor het beleid formuleert, dan heeft dat ook gevolgen voor de rol van de volksvertegenwoordiging, die we immers met de kaderstellende taak hebben belast.

Hoe ga je als rekenkamers om met die veranderende rol van de overheid? Het instrument rekenkamer is in het leven geroepen om onderzoek te doen naar het 'gevoerde bestuur', maar waarop richt je je dan, en hoe kun je dat doen, zeker als dat betekent dat je bijvoorbeeld in toenemende mate ook onderzoek bij externe partijen moet doen. Welke kaders en wiens kaders onderzoeken we dan? Wat zijn de dilemma's, de keuzes, de opties? En aangezien wij een instrument zijn ten dienste van de volksvertegenwoordiging, wat is dan onze boodschap aan de raadsleden en statenleden over die belangrijke kaderstellende taak?

Inleiders:

Harmen Binnema: Universitair docent Bestuur en Beleid aan de Universiteit Utrecht en Klaartje Peters Hoogleraar lokaal en regionaal bestuur aan de Universiteit Maastricht.

3. MIDDELEN

3.1 Bedrijfsvoering

Het secretariaat van de rekenkamer is gehuisvest in het gemeentekantoor aan de Hanzeplaats 1 in Venlo. De secretaris is om organisatorische redenen ondergebracht bij de raadsgriffie van de gemeente Venlo.

De rekenkamer beheert een eigen pagina op de website van de gemeente Venlo:

<https://gemeenteraad.venlo.nl/#rekenkamer>. Op deze pagina vindt u de onderzoeksrapporten, het jaarplan en het jaarverslag van de rekenkamer.

3.2 Financiële verantwoording 2020

In de begroting 2020 is voor de rekenkamer een (structureel) budget opgenomen van € 92.954,-. Hieronder vindt u een overzicht van het budget en de uitgaven.

	Begroot	Realisatie
Onderzoek (uitbesteed)	58.414	74.717
Vergoeding externe leden	30.450	30.000
Abonnement NVRR	812	935
Algemene kosten	332	1.591,3
Diensten uitbesteed (workshop)	1.822	3.995
Studiekosten	1.456	0
Bijdrage deelnemers BsGW		-29.680
Totaal	92.954	81.558,3

**SECRETARIAAT
REKENKAMER VENLO**

Secretaris

Yvon van Geel

y.vangeel@venlo.nl

Adres

Postbus 3434

5902 RK Venlo

Telefoonnummer

077 – 359 9642

Website

<https://gemeenteraad.venlo.nl/#rekenkamer>

